

Grønne Skatter

og økt sysselsetting

Bård Harstad
Økonomisk institutt
Universitetet i Oslo

**KONFLIKT MELLOM
BÆREKRAFT
OG
SYSSELSETTING OG VEKST?**

NEI!

Økonomisk vekst

- ❑ Økonomisk produksjon krever en rekke innsatsfaktorer
- ❑ Naturressurser er bare en del av innsatsfaktorene
- ❑ Selv om naturressursbruken ikke øker, kan økonomisk vekst komme av økt bruk av andre innsatsfaktorer
- ❑ Grønn vekst kommer av bedre ideer, smartere organisasjon, ny teknologi
- ❑ ... og av økt sysselsetting

**VIL SYSSELSETTING OG VEKST
FØRE TIL
BÆREKRAFT
?**

NEI!

Grønn Kuznets kurve?

- ❑ Rikdom øker etterspørsel etter miljøgoder
- ❑ Økt vekst fører først til mer, så til mindre utslipp av SO₂ og drikkevannsforurensning
- ❑ For *globale* miljøproblemer (CO₂ og avskoging) er det *negativ* sammenheng mellom vekst og miljø for alle kjente inntektsnivåer
- ❑ Så: Vekst (i seg selv) fører *ikke* til global bærekraft.
- ❑ Siden bærekraft kan føre til vekst, mens vekst ikke gir bærekraft, er det bærekraftig politikk som må komme først!

**GIR SKATTER
JOBBER?**

TJA!

Skatter

- Det en skattlegger, får en mindre av
- Skatt på osteimport gir mindre osteimport
- Skatt på arbeidskraft gir mindre etterspørsel/tilbud av arbeidskraft: Sysselsettingen faller
- Skatt på forurensning gir mindre forurensning
- Skatter gir skatteinntekter
- Med grønne skatteinntekter kan skatt på arbeidskraft reduseres
- Dermed kan grønne skatter gi økt sysselsetting!**

Hva er alternativene?

- ❖ Påbud og teknologiske standarder
 - ✓ Motiverer ikke til ytterligere teknologisk utvikling
 - ✓ Vanskelig å gjette hva som burde kreves

- ❖ Forbud, kvoter og kvantum
 - ✓ Vanskelig å gjette rett nivå
 - ✓ Setter markedet til side: Ikke kostnadseffektivt

- ❖ Kvotehandling
 - ✓ Prisen kan svinge dramatisk
 - ✓ Krever administrasjon og byråkrati

Hvorfor så lite i praksis?

- ❑ Det faglige grunnlaget er bunn solid
- ❑ Hvorfor ser vi da så få grønne skatter?
 - ✓ Lobbying: Bedrifter vil heller ha (gratis) kvoter
 - ✓ Miljøorganisasjoner: Skatter er avlatsbrev og kjedelige
 - ✓ Politikere: For enkelt, for usynlig, for lite symbolpolitikk?
 - ✓ Annen skattereduksjon ikke verdsatt nok?
- **Men arbeidstakere vil tjene på grønne skatter!**